

Ledighed blandt HK A-kasses medlemmer

Hovedresultater

Hovedresultater

Denne rapport har til formål at bistå HK A-kasse med viden i forbindelse med en ny organisering af HK A-kasses beskæftigelsesrettede vejledningsindsats. Rapporten indeholder en vidensindsamling og en kvantitativ dataanalyse, som tilsammen svarer på spørgsmålene:

- **Hvad finder den forskningsbaserede viden** om virkningen af samtaler og uddannelsesstilbud i den beskæftigelsesrettede indsats, og hvilke langsigtede konsekvenser har ledighed?
- **Er ledighedsperioderne** for HK A-kasses medlemmer **kortere eller længere sammenlignet med andre** sammenlignelige forsikrede ledige?
- **Er der grupperinger** blandt HK A-kasses medlemmer, **som har særligt korte eller lange ledighedsperioder**?

Tilsammen understøtter besvarelsene på de ovenstående spørgsmål HK A-kasses nye vejledningsindsats, som gennem større effekt og synergi skal bidrage til, at ledige medlemmer af HK A-kasse fremover opnår gennemsnitligt kortere ledighedsperioder.

Forskningen finder, at samtaler er omkostningseffektive

Det første spørgsmål, denne rapport besvarer, er, hvordan samtaler og uddannelsesstilbud virker i den beskæftigelsesrettede indsats, samt hvilke langsigtede konsekvenser ledighed har. Vidensindsamlingen har fokuseret på et udvalg af relevante forskningsartikler, som har undersøgt samtaler, uddannelsesstilbud og langsigtede effekter af ledighed i en kontekst, som også er relevant for det arbejdsmarked, som HK A-kasses medlemmer møder. Der er ikke foretaget et systematisk litteraturreview, men snarere en fokuseret vidensindsamling med udgangspunkt i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vidensbank 'Jobeffekter.dk' suppleret med anden relevant udvalgt forskning.

Opsummerende finder den forskningsbaserede viden, at samtaler mellem den ledige og vedkommendes vejleder virker som et omkostningseffektivt virkemiddel i den beskæftigelsesrettede indsats. Samtaler er særligt virkningsfulde, i takt med at vejlederen kan bistå i søgeprocessen med vejledning til CV- og ansøgnings-

skrivning, facilitere bedre match mellem den ledige og jobpositioner samt åbne for nye jobmuligheder. Derudover medvirker samtaler også til, at vejlederen bedre kan overvåge den lediges aktivitet og pålidelighed og eventuelt pålægge sanktioner.

Forskningen finder tvetydige effekter af uddannelsestilbud

Den forskningsbaserede viden finder tvetydige resultater vedrørende effekten af uddannelsestilbud som led i den beskæftigelsesrettede indsats. Forklaringen findes især i balancen mellem fastholdelses- og programeffekten ved en aktiveringsindsats. Hvis fastholdelseseffekten ved et uddannelsestilbud er for stærk, finder studier, at uddannelsestilbud har en forlængende virkning på ledighedslængderne. Dominerer programeffekten derimod i den forstand, at den lediges kompetencer udvikles, eller den ledige sættes i forbindelse med nye muligheder, finder studier, at uddannelsestilbud har en forkortende virkning på ledighedslængderne.

Opsummerende finder den forskningsbaserede viden tvetydige resultater i forhold til virkningen af uddannelsestilbud. Nogle studier finder, at fastholdelseseffekterne er for stærke, hvorfor ledighedsforløbene forlænges unødigt. Andre studier finder, at programeffekten dominerer, og at de lediges muligheder, kvalifikationer og kompetencer styrkes tilstrækkeligt, således at de får nemmere ved at finde arbejde.

Dog er uddannelsestilbud omkostningsfulde, og dansk forskning finder overordnet set, at uddannelsestilbud genererer et samfundsøkonomisk underskud, når gevinsterne fra øget beskæftigelse og højere lønninger opvejes mod de offentlige udgifter.

Effekter i beskæftigelsesindsatsen

- **Motivationseffekten:** Har en **positiv virkning** på beskæftigelsen allerede før, ledigheden opstår. Da ledighed medfører aktivering, som begrænser individets frihed, skabes et incitament til at yde en ekstra indsats for helt at undgå ledighed.
- **Fastholdelseseffekten:** I forbindelse med et aktiveringstilbud sænkes den lediges søgeaktivitet, idet individet er optaget af fx et opkvalificerende aktiveringsprogram eller ønsker at færdiggøre indsatsen, før søgningen intensiveres. Har en **negativ virkning** på beskæftigelsen, idet individet potentielt forlænger ledighedsperioden.
- **Programeffekten:** En succesfuld aktiveringsindsats medvirker til, at den lediges kompetencer eller kvalifikationer styrkes. Har en **positiv virkning** på beskæftigelsen, idet indsatsen øger sandsynligheden for at komme i arbejde.

Forskningen finder, at langvarig ledighed kan have alvorlige konsekvenser

Den forskningsbaserede viden finder, at der med langvarig ledighed kan følge en række fatale "ardannende" effekter pga. tab eller forældelse af den lediges kompetencer. I takt med at den lediges kompetencer og kvalifikationer ikke længere er "up to date", svækkes den lediges muligheder for at komme i arbejde. Den lediges økonomi påvirkes også negativt, både i form af tabt lønindkomst, men også af betydelige tab af fremtidige pensionsindbetalinger. Ud over økonomiske tab finder forskningen også, at langtidsledighed kan føre til forværret sundhed. Der findes en sammenhæng mellem langtidsledighed på den ene side og social eksklusion, dårligere mental sundhed, forøget optag af antidepressiv medicin, angst- og depressionsdiagnoser, alkoholisme, kræft og hjerte-kar-sygdomme samt i de værste tilfælde forøget dødelighed på den anden side. Dog finder forskningen også evidens for, at langtidsledige ikke er "en tabt kamp", og at deres beskæftigelsesegnethed faktisk kan øges.

HK A-kasses medlemmer går længere tid ledig end andre forsikrede ledige

Det andet spørgsmål, denne rapport adresserer, er, om HK A-kasses medlemmer går længere eller kortere tid ledig sammenlignet med andre A-kasse-medlemmer. Analysen bygger på Danmarks Statistiks administrative registre og finder, at et dagpengeforløb i perioden fra 2018-2024 tilhørende et medlem af HK A-kasse i gennemsnit har en varighed på 25,8 uger, hvilket er 3,4 uger længere end andre. Det er dog en kendsgerning, at landets forskellige A-kasser har forskellige fokusområder, hvor HK A-kasse primært repræsenterer dem, som arbejder inden for kontor, handel, it, økonomi, kommunikation, sundhed og service (HK, 2025b). Analysen udnytter derfor en matching-model, der tager højde for forskelle i HK A-kasse-medlemmernes og de øvrige A-kasse-lediges karakteristika. Efter at der tages højde for medlemmernes karakteristika, finder analysen, at ledighedsperioder i perioden fra 2018-2024 blandt HK A-kasse-medlemmer varer 1,8 uger længere end ledighedsperioder for medlemmer af andre A-kasser.

Overledigheden er mindre i Region Hovedstaden, for 30-39-årige, for kvinder og for forløb påbegyndt efter 2020

Analysen undersøger, hvilke medlemsgrupper blandt HK A-kasses medlemmer der især differentierer sig fra andre A-kasse-medlemmer. Analysen finder, at overledigheden er mindre i Region Hovedstaden, for 30-39-årige, for kvinder og for forløb

påbegyndt efter 2020. I forhold til uddannelsesretninger finder analysen, at ledighedsforløb tilhørende personer med en uddannelse inden for erhvervsøkonomi, administration og jura er 1,5 uger længere i HK A-kasse end i andre A-kasser. Denne uddannelsesgruppe er den største blandt HK A-kasses medlemmer og er derfor særligt relevant. Dimittender har en overledighed på 1,9 uger, mens personer med en humanistisk uddannelse går 1,8 uger *kortere* ledig i HK A-kasse sammenlignet med andre A-kasser. Det skyldes måske, at disse personer efterspørger andre typer jobs end deres fagfæller.

Overledigheden er kortere for forløb, der ikke begynder et aktiveringsprogram

Overledigheden er til stede, men mindre (0,7 uger) for forløb, som ikke påbegynder et aktiveringsprogram i HK A-kasse, sammenlignet med forløb, som ikke påbegynder et aktiveringsprogram i andre A-kasser.

Ses der i stedet på forløb for HK A-kasses medlemmer, som påbegynder et aktiveringsforløb, sammenlignet med dagpengeledige, som påbegynder et aktiveringsforløb i andre A-kasser, er overledigheden ca. 2,2 uger for HK A-kasses medlemmer. I forhold til typen af aktivering finder analysen mindst forskel i ledighedslængden blandt HK A-kasses medlemmer og andre dagpengeledige blandt de forløb, som påbegynder privat virksomhedspraktik eller ordinær uddannelse. Overledigheden er estimeret til 1,4 uger for privat virksomhedspraktik i HK A-kasse, mens der ikke findes statistisk signifikant belæg for overledighed for forløb, som påbegynder ordinær uddannelse.

Ledighed afsluttes som oftest med beskæftigelse

Beskæftigelse og selvforsørgelse er de hyppigste årsager til endt ledighedsforløb og udgør tilsammen 78 % af forløbene. Skelnes der mellem de to, finder analysen, at 64 % af disse afgår til beskæftigelse og får en lønindkomst, mens 13 % bliver selvforsørgende¹, hvilket er hhv. 4 og 1 procentpoint færre sammenlignet med andre² A-kasser og en gruppe af udvalgte³ A-kasser.

Derudover er sygedagpenge (10 %) og SU (6 %) de to næstmest hyppige årsager til, at HK A-kasses ledighedsperioder afsluttes. 12 % af ledighedsperioderne for medlemmer af HK A-kasse har en varighed på 52 uger eller længere og kan derfor defineres som langtidsledighed. Efter kontrol for medlemmernes karakteristika og ledighedsperiodens begyndelsesår finder analysen, at der er 1,3 procentpoint flere blandt HK A-kasse, hvis ledighedsperiode har en varighed på mere end 52 uger

¹ Opdelingen mellem beskæftigelse og selvforsørgelse er kun for ledighedsperioder i perioden 2018-2023, da BFL løndata ikke har været tilgængelig for ledighedsperioderne i 2024.

² Alle andre statsanerkendte A-kasser ud over HK A-kasse.

³ 3F, Det Faglige Hus, Min A-kasse, Kristelig A-kasse, A-kassen Frie, Akademikernes A-kasse og A-kassen A&Til.

sammenlignet med andre A-kasser. Analysen finder dog ingen signifikant forskel i andelen på offentlig forsørgelse ved halve års nedslag op til 3 år efter ledighedsperiodens afslutning.

Når analysen udvides til at omfatte anden ledighed end blot dagpengeledighed, finder vi stadig, at varigheden er 1,6 uger længere i HK A-kasse end i andre A-kasser.

Fakta om undersøgelsen

Denne undersøgelse indeholder to delanalyser. Den første delanalyse er en fokuseret vidensindsamling med udgangspunkt i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vidensbank 'Jobeffekter.dk' suppleret med anden relevant udvalgt forskning.

Den anden delanalyse er en kvantitativ dataanalyse, som bl.a. udnytter 'nearest neighbor-matching' af HK A-kasses medlemmer med andre A-kasse-medlemmer til at undersøge, om eventuelle forskelle kan forklares med forskelle i medlemmernes karakteristika. Analysen omhandler dagpengeforløb med en minimumsvarighed på 4 uger i perioden fra 2018-2024. Data er fra Danmarks Statistiks administrative registre.

Hovedresultater: Ledighed blandt HK A-kasses medlemmer
VIVE/2025
HR_303163